

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 174/06-73

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. júla 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti S. T., bez štátnej príslušnosti, prechodne bytom M., zastúpeného advokátom JUDr. M. V., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 v spojení s porušením čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 2 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva S. T. podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005 porušené boli.

2. Vo zvyšnej časti sťažnosti S. T. n e v y h o v u j e .

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia S. T. v sume 22 576 Sk (slovom dvadsaťdvatisícpäťstosedemdesiatšesť slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. V. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 22 576 Sk (slovom dvadsaťdvatisícpäťstosedemdesiatšesť slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 11. novembra 2005 doručené podanie S. T., bez štátnej príslušnosti, v tom čase vo väzbe, toho času prechodne bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Návrh na začatie konania o zákonnosti obmedzenia mojej osobnej slobody*“. Sťažovateľ ho doplnil ďalšími podaniami doručenými ústavnému súdu 23. novembra 2005 a 16. februára 2006. Uvedené podania boli ústavnému súdu doručené v ruskom jazyku a následne boli preložené do slovenského jazyka.

Vzhľadom na to, že podanie sťažovateľa ani po jeho doplneniach nespĺňalo náležitosti kvalifikovanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ústavný súd ho 21. marca 2006 vyzval, aby svoju sťažnosť doplnil o chýbajúce náležitosti. Sťažovateľ na výzvu reagoval podaním doručeným ústavnému súdu 5. apríla 2006, v ktorom požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd po posúdení okolností uvádzaných v podaní sťažovateľa uznesením č. k. II. ÚS 174/06-20 z 24. mája 2006 ustanovil sťažovateľovi právneho zástupcu - advokáta JUDr. M. V. (ďalej len „právny zástupca“), ktorého 7. júna 2006 vyzval, aby v určenej lehote upravil a predložil ústavnému súdu sťažnosť sťažovateľa

v podobe zodpovedajúcej požiadavkám zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Právny zástupca doručil ústavnému súdu sťažnosť sťažovateľa v požadovanej podobe 4. septembra 2006. Po doplnení podania sťažovateľa jeho právnym zástupcom ústavný súd ustálil, že ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sťažovateľ namieta porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, 3 a 5, čl. 47 ods. 4 ústavy a tiež svojich práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 3, čl. 6 ods. 2, čl. 6 ods. 3 písm. a) a e) a podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005, uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tpo 134/04 z 13. júla 2004, sp. zn. 1 Tpo 19/05 z 25. januára 2005 a sp. zn. 3 T 1/05 z 3. októbra 2005 a uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 29 Tp 95/04 z 29. novembra 2004, pričom sťažovateľ sa svojou sťažnosťou dožaduje, aby ústavný súd:

1) vyslovil porušenie označených práv označenými uzneseniami najvyššieho súdu, krajského súdu a okresného súdu;

2) priznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 100 000 Sk, ktoré je najvyšší súd spoločne a nerozdielne s krajským súdom povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu;

3) uložil Kancelárii ústavného súdu uhradiť trovy právneho zastupovania sťažovateľa na účet jeho právneho zástupcu v sume 22 576 Sk.

Sťažovateľ opiera svoju sťažnosť najmä o nasledovné skutočnosti:

1. Sťažovateľ sa od roku 2001 zdržiaval na území Slovenskej republiky, kde mu bolo udelené povolenie na tolerovaný pobyt. Dňa 31. decembra 2001 bol zadržaný na hraničnom priechode Bratislava - Čuňovo, pričom 20. februára 2002 začalo voči nemu Hraničné oddelenie Policajného zboru Bratislava - Rusovce trestné stíhanie vo veci trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa vtedy

platného a účinného § 176 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 16. marca 2004 bolo proti nemu v tejto veci vznesené obvinenie, pričom rozhodnutie o začatí trestného stíhania mu podľa sťažnosti nebolo ani doteraz doručené v ruskom jazyku napriek tomu, že o to opakovane žiadal s odôvodnením, že slovenskému jazyku rozumie len čiastočne, čo hodnotí ako porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru.

2. Rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 29 Tp 95/04 z 9. júna 2004 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. a) a b) a podľa § 67 ods. 2 v tom čase platného a účinného zákona č. 141/1961 Zb. trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Toto rozhodnutie bolo zrušené a nahradené napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 134/04 z 13. júla 2004. Sťažovateľ vo vzťahu k tomuto uzneseniu krajského súdu v sťažnosti uvádza, že krajský súd síce *„správne konštatoval, že nie sú naplnené dôvody väzby sťažovateľa podľa § 67 ods. 2 TP ani podľa § 67 ods. 1 písm. b) TP, pre ktoré ho vzal do väzby okresný súd“*, ale chybné označil rozhodnutie okresného súdu *„za správne a zákonne“*, keďže sa obvinený pokúsil *„o nelegálne prekročenie štátnej hranice“*, čo hodnotí sťažovateľ ako porušenie zásady prezumpcie neviny a porušenie práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, keďže zatiaľ nebola *„vyvrátená jeho obrana, že sa domnieval, že cestovný pas, ktorý použil, je legálny“*.

Spomínané rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a ani ďalšie rozhodnutie prijaté vo veci nebolo sťažovateľovi doručené v ruskom jazyku, rovnako tak ani jeho poučenie a výsluchy pred sudcom v súvislosti s rozhodovaním o väzbe neboli preložené riadnym tlmočníkom zapísaným v zozname tlmočníkov podľa § 28 vtedy platného a účinného Trestného poriadku, čím malo byť porušené jeho právo podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru. Sťažovateľ uvádza, že riadny tlmočník bol pribratý do konania až pol roka po podaní obžaloby - 6. októbra 2005.

3. Krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 19/05 z 25. januára 2005 zamietol sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 29 Tp 95/04 z 29. novembra 2004, ktorou rozhodol o predĺžení trvania väzby sťažovateľa z dôvodu, že bola podaná oneskorená.

4. Uznesením sp. zn. 3 T 1/05 z 3. októbra 2005 krajský súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu s konštatovaním, že nedošlo k žiadnej zmene pokiaľ ide o konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že sťažovateľ po prepustení na slobodu ujde alebo sa bude skrývať. Sťažovateľ hodnotí tento záver krajského súdu ako neodôvodnený a diskriminujúci, keďže sa opiera o predpoklad vyplývajúci zo skutočnosti, že sťažovateľ je osobou bez štátnej príslušnosti. Sťažovateľ namietal tiež to, že od 6. júna 2005 je držaný vo väzbe bez toho, aby mu bolo jej trvanie predĺžené rozhodnutím príslušného súdu.

5. Uznesením sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005 najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 T 1/05 z 3. októbra 2005 ako nedôvodnú. Sťažovateľ považuje označené uznesenie najvyššieho súdu ako nedostatočne odôvodnené a účelové, keďže najvyšší súd *„dôsledne nepreskúmal, či príslušné orgány svojím postupom a rozhodnutiami o vzatí sťažovateľa do väzby a o predĺžení lehoty trvania jeho väzby preukázali, že existujú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že obvinený sťažovateľ S. T. ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu... nezaoberal sa ponúknutým sľubom obvineného ani skutočnosťou, či o dôvodnosti jeho väzby po podaní obžaloby rozhodol príslušný súd, čím porušil právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru... Ďalej dôsledne nepreskúmal, či príslušné orgány svojím postupom a rozhodnutiami o vzatí sťažovateľa do väzby a o predĺžení lehoty trvania jeho väzby neporušili zákaz diskriminácie a sám akceptoval ako dôvod väzby všeobecnú skutočnosť, že sťažovateľ je osobou bez štátnej príslušnosti, čím porušil právo sťažovateľa podľa čl. 12 ods. 2 ústavy a podľa čl. 14 dohovoru, ktoré zakazujú diskrimináciu sťažovateľa z akýchkoľvek dôvodov, vrátane dôvodu spočívajúceho v jeho štátnej príslušnosti alebo v tom, že je bez štátnej príslušnosti. Súd tiež dôsledne nepreskúmal, či príslušné orgány... neporušili právo sťažovateľa byť oboznámený bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu a mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí, ani právo sťažovateľa aby bol považovaný za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom, čím porušil právo sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. a) a e) dohovoru“.*

6. Dňa 5. júna 2006 najvyšší súd uznesením sp. zn. Ntv 17/2006 nevyhovел návrhu krajského súdu na predĺženie lehoty trvania väzby a sťažovateľ bol prepustený na slobodu.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 174/06-52 z 19. apríla 2007 ju v časti namietajúcej porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 v spojení s porušením čl. 12 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 2 a čl. 14 dohovoru najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005 prijal na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti odmietol.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu najvyššieho súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu najvyššieho súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti.

Vzhľadom na to, že právny zástupca sťažovateľa a predseda najvyššieho súdu oznámili ústavnému súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Vo vyjadrení predsedu najvyššieho súdu, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 21. júna 2007, sa okrem iného uvádza:

«Na základe Vašej žiadosti o vyjadrenie k sťažnosti obžalovaného S. T. oznamujeme, že vyjadrenia advokáta v „Spresnení a doplnení sťažnosti“ z 30. augusta 2006 sú jednostranne vytrhnuté z kontextu, a preto nezodpovedajú realite a právnemu stavu (vrátane formulácií použitých v odôvodnení napadnutých uznesení).

Z týchto dôvodov odkazujeme na dôvody uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. decembra 2005, sp. zn. 4 To 102/2005.»

Ústavný súd zaslal vyjadrenie predsedu najvyššieho súdu na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska právneho zástupcovi sťažovateľa, ktorý doručil ústavnému súdu svoje stanovisko 3. júla 2007 a uviedol v ňom okrem iného nasledovné:

«Vyjadrenie predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) č. KP 8/07-34 z 13. júna 2007 neobsahuje právne úvahy alebo nové skutočnosti, ku ktorým by bolo potrebné zaujať stanovisko.

Formuláciou, že moje tvrdenia sú vytrhnuté z kontextu, chcel predseda NS SR zrejme vyjadriť, že som uviedol citácie z rozhodnutia NS SR, ktoré sú vytrhnuté z kontextu. Žiaľ, mnou citovaná veta predstavovala prakticky celú argumentáciu NS SR, takže ju nebolo z akého kontextu vytrhnúť.

Dovolím si ešte poznamenať k bodom II/1 a II/3 uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 174/06-52 z 19. apríla 2007, že sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky proti napadnutým rozhodnutiam okresného a krajského súdu z dôvodu, že im nerozumel, keďže mu tieto rozhodnutia, vrátane poučenia o opravnom prostriedku neboli pretlmočené. Nezabezpečenie tlmočnika by mohlo byť dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 53 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., na ktorý som však v sťažnosti, žiaľ, v tejto súvislosti nepoukázal.»

O žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu rozhodol II. senát ústavného súdu. V súlade s Rozvrhom práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2007 bola vec pridelená sudcovi Ladislavovi Oroszovi ako sudcovi spravodajcovi, ktorý je členom IV. senátu ústavného súdu. Vzhľadom na to sťažnosť sťažovateľa prijal na ďalšie konanie a rozhodoval o nej IV. senát ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto nálezu.

II.

Relevantná právna úprava

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 154c ods. 1 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

III.

Skutkové a právne východiská pre rozhodnutie ústavného súdu

Ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie len v časti, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 2 a podľa čl. 14 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7 decembra 2005, a preto bolo úlohou ústavného súdu v konaní vo veci samej posúdiť a rozhodnúť o tom, či boli označené práva týmto uznesením najvyššieho súdu porušené.

Označeným uznesením najvyšší súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 T 1/05 z 3. októbra 2005, ktorým zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu tak, že ju zamietol.

1. K porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy v spojení s porušením čl. 12 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 14 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy z dvoch základných dôvodov, a to že:

a) v období od 6. júna 2005 do 3. októbra 2005 bol ponechaný vo výkone väzby bez toho, aby príslušný súd rozhodol o predĺžení lehoty trvania jeho väzby;

b) najvyšší súd označil za (kľúčový) dôvod jeho ďalšieho trvania lehoty väzby skutočnosť, že je osobou bez štátnej príslušnosti, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy aj v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy a tiež k porušeniu čl. 14 dohovoru.

Ad a) Vo vzťahu k prvému z uvedených dôvodov právny zástupca sťažovateľa okrem už citovaného v sťažnosti uviedol:

«Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že samotná skutočnosť, že vec bola postúpená súdu, nie je postačujúca pre splnenie kritéria „zákonnosti“ väzby v zmysle čl. 5 ods. 1 dohovoru a nemôže bez príslušného súdneho rozhodnutia odôvodniť ďalšie trvanie väzby (napr. Stasaitis c. Litva, rozsudok z 21. marca 2002, § 59 až § 61).

V danej veci bola sťažovateľovi naposledy súdom predĺžená lehota trvania väzby do 6. júna 2005. Potom čo prokurátor v tejto lehote podal na sťažovateľa dňa 27. apríla 2005 obžalobu súdu, bol bez rozhodnutia súdu o predĺžení lehoty trvania väzby ponechaný vo väzbe aj po 6. júni 2005. Súd o dôvodnosti trvania väzby rozhodoval až dňa do 3. októbra 2005, kedy zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby.

Ide o prípad väzby v konaní pred súdom (po podaní obžaloby), ktorá spolu s väzbou v prípravnom konaní netrvala dlhšie ako dva roky (§ 71 ods. 2 prvej vety TP). Na rozdiel od prípadov ďalšieho trvania väzby v prípravnom konaní podľa § 71 ods. 1 TP, resp. jej

d'alšieho trvania v prípravnom konaní a v konaní pred súdom podľa § 71 ods. 2 druhej a tretej vety TP, v ktorých TP výslovne vyžaduje pre d'alšie trvanie väzby príslušné súdne rozhodnutie o predĺžení lehoty trvania väzby, v posudzovanom prípade TP pre d'alšie trvanie väzby takéto rozhodnutie súdu výslovne neustanovuje. ... Sťažovateľ túto odlišnosť zákonnej úpravy akceptuje. Zároveň však vzal do úvahy aj to, že všeobecné súdy sú povinné vykladať a uplatňovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach...

Z vyššie uvedených ústavných záruk osobnej slobody jednotlivca, resp. jej záruk podľa dohovoru vyplýva, že... nemôže byť titulom pre držanie vo väzbe znamenajúce obmedzenie osobnej slobody len skutočnosť, že bola podaná obžaloba, bez toho, aby sa o d'alšom trvaní väzby výslovne konajúcim súdom rozhodlo ešte pred tým, než uplynie lehota, na ktorú bola väzba v prípravnom konaní naposledy predĺžená.

Ústavný súd už vyslovil nález, že „V zmysle čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 5 ods. 1 dohovoru... nemôže byť titulom pre držanie vo väzbe znamenajúce obmedzenie osobnej slobody len skutočnosť, že bola podaná obžaloba, bez toho, aby sa o d'alšom trvaní väzby výslovne konajúcim súdom rozhodlo (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 6/02 zo 4. decembra 2002). Ústavný súd v uvedenom prípade označil za neprijateľný argument súdu, podľa ktorého vzhľadom na to, že od podania obžaloby začala plynúť súdna väzba, súd nemusel rozhodovať o predĺžení väzby.

Na rozdiel od citovaného prípadu, v ktorom súd po podaní obžaloby a ešte pred tým, než uplynula lehota, na ktorú bolo trvanie väzby predĺžené, uznesením vydaným pri predbežnom prejednaní obžaloby v skutočnosti rozhodol o d'alšom trvaní väzby aj pre obdobie tzv. súdnej väzby, keď súčasne rozhodol aj o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu a jasne konštatoval, že „dôvod väzby, pre ktorý bol obžalovaný do väzby vzatý, stále trvá“, v prípade S. T. sa tak nestalo. V jeho prípade rozhodoval súd o dôvodnosti trvania väzby až 4 mesiace po uplynutí dátumu 6. júna 2005, do ktorého bolo trvanie väzby naposledy predĺžené a to krajský súd, ktorý 3. októbra 2005 zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby.

Žiadnym rozhodnutím súdu v namietanom období od 6. júna do 3. októbra 2005 nebolo vyhovené ústavnej požiadavke, aby väzba ako opatrenie pozbavujúce osobnej slobody bola vykonaná len na základe rozhodnutia súdu, poskytujúceho obvinenému

základné procesné záruky proti svojvoľnému postupu iných orgánov činných v trestnom konaní. Tým došlo k porušeniu základného práva na osobnú slobodu sťažovateľa, zaručeného v čl. 17 ústavy.»

Napriek tomu, že práve analyzovaný dôvod bol hlavným odvolacím dôvodom sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 T 1/05 z 3. októbra 2005, ktorým zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia obmedzil na nasledovné konštatovanie:

„Pokiaľ obžalovaný poukazuje na nezákonnosť väzby po 6. júni 2005 s týmito argumentmi sa dostatočne vypořiadal súd prvého stupňa a Najvyšší súd si ich osvojuje.“

Argumenty krajského súdu, ktoré si najvyšší súd osvojil, vyjadruje nasledovná časť odôvodnenia jeho označeného uznesenia:

„V súvislosti s bližšie nezdôvodneným tvrdením, ktorým obžalovaný S. T. argumentuje..., že od 6. júna 2005 je nezákonne držaný vo väzbe, krajský súd poukazuje na doposiaľ platné a nezmenené ustanovenie § 71 ods. 2 v súčasnosti platného Trestného poriadku, ktoré upravuje maximálnu dĺžku väzobnej lehoty v konaní pred súdom spolu s väzbou v prípravnom konaní. S poukazom na citované ustanovenie § 71 ods. 2 Tr. por. je väzba obžalovaného S. T. v súčasnom štádiu konania zákonná, čo do dĺžky trvania prípustná, z hľadiska procesných a hmotných podmienok podstatných pre posudzovanie jej zákonnosti odôvodnená. So zreteľom na to, že ide o väzbu v konaní pred súdom, ktorá spolu s väzbou v prípravnom konaní netrvá dva roky, nebolo potrebné v posudzovanej veci postupovať podľa § 71 ods. 2 Tr. por.

V prípade podania obžaloby v predĺženej lehote trvania väzby podľa § 71 ods. 1 Tr. por. (sudcom alebo senátom príslušného okresného súdu), ktorá sa ani zďaleka nepribližuje lehote uvedenej v § 71 ods. 2 Tr. por. (tak tomu je aj v posudzovanej veci, lebo dvojročná lehota trvania väzby obžalovaného S. T. by mala uplynúť až 6. júna 2006) neprichádza v konaní pred súdom do úvahy predĺžovanie lehoty trvania väzby podľa § 71 ods. 1 Tr. por., ktorá sa vykonáva z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd už len dodáva, že pri preskúmaní obsahu podanej obžaloby a spisu predseda senátu skúmal v súlade s ustanovením § 72 ods. 1 Tr. por. i to, či dôvody väzby

trvajú, alebo či sa zmenili a dospel k záveru, že tieto trvali v nezmenenom rozsahu. Povinnosť vydávať o tom písomné rozhodnutie platný Trestný poriadok súdu neukladá.“

Pri posudzovaní tohto sťažostného dôvodu sťažovateľa vychádzal ústavný súd zo skutkového zistenia, podľa ktorého prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline podal na sťažovateľa krajskému súdu obžalobu 27. apríla 2005, pričom predtým bola naposledy lehota trvania väzby sťažovateľa predĺžená uznesením okresného súdu sp. zn. 29 Tp 95/04 z 29. novembra 2004, a to do 6. júna 2005. Následne rozhodoval o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa krajský súd uznesením sp. zn. 3 T 1/05 z 3. októbra 2005, ktorým zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Z uvedeného považoval ústavný súd za nespochybniteľne preukázané, že v období od 6. júna 2005 do 3. októbra 2005 bol sťažovateľ ponechaný vo väzbe bez rozhodnutia príslušného súdu.

Z právneho hľadiska ústavný súd odmietol citovanú argumentáciu krajského súdu, ktorú si v napadnutom uznesení osvojil najvyšší súd a naopak sa stotožnil s argumentáciou právneho zástupcu sťažovateľa, ktorá je plne v súlade so stabilizovanou judikatúrou ústavného súdu, podľa ktorej v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 1 dohovoru nemôže byť dôvodom držania vo väzbe znamenajúcim obmedzenie osobnej slobody len skutočnosť, že bola podaná obžaloba, bez toho, aby sa o ďalšom trvaní väzby výslovne konajúcim súdom rozhodlo ešte predtým, než uplynie lehota, na ktorú bola väzba v prípravnom konaní naposledy predĺžená (napr. I. ÚS 6/02, I. ÚS 217/05, II. ÚS 246/05, III. ÚS 322/05, III. ÚS 271/06).

Ústavný súd citovaný právny záver opiera aj o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (Stasaitis c. Litva z 21. marca 2002, § 59 až § 61)], podľa ktorej samotná skutočnosť, že vec bola postúpená súdu, nie je postačujúca pre splnenie kritéria „zákonosti“ väzby v zmysle čl. 5 ods. 1 dohovoru a nemôže bez príslušného súdneho rozhodnutia odôvodniť ďalšie trvanie väzby, a v tej súvislosti aj s odkazom na čl. 154c ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva prednostná aplikácia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách „pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd“.

V danom prípade bolo preto povinnosťou najvyššieho súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 T 1/05 z 3. októbra 2005 odmietnuť jeho argumentáciu (a nie si ju naopak osvojiť) a napadnutým uznesením zabezpečiť vo veci nápravu v súlade s citovaným právnym názorom ústavného súdu, a teda v súlade s ústavou a medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky. Keďže najvyšší súd si uznesením sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005 túto povinnosť nesplnil, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením porušil základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy.

Ad b) Vo vzťahu k druhému z uvedených sťažnostných dôvodov právny zástupca sťažovateľa okrem už citovaného v sťažnosti uviedol:

„Podstatou námietok sťažovateľa je dôvod jeho vzatia a držania vo väzbe, teda obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy z hľadiska dôvodu väzby ustanoveného zákonom a jeho interpretácie a aplikácie zo strany súdov, ktoré o väzbe rozhodovali.

Obsah základného práva... musia súdy posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení TP, prípadne aktuálnej vnútroštátnej judikatúry, ale aj s prihliadnutím na medzinárodné záväzky Slovenskej republiky (obdobne pozri napr. PL. ÚS 5/93, II. ÚS 94/95, II. ÚS 28/96 a II. ÚS 48/97) vrátane záväzkov pri ochrane práva jednotlivca na slobodu a bezpečnosť.

V týchto súvislostiach sú významné najmä znenie čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 3 dohovoru, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a odporúčenie č. R/80/II Výboru ministrov Rady Európy z 27. júna 1980 o väzbe.

Základné princípy, ktoré sa týkajú vzatia osoby do väzby a držania v nej vrátane nebezpečia úteku ako väzobného dôvodu sú obsiahnuté napríklad vo významných rozsudkoch ESLP vo veciach Wemhoff v. Nemecko (27. jún 1968, séria A, č. 7), Neumeister v. Rakúsko (27. jún 1968, séria A, č. 8), Stogmuller v. Rakúsko (10. november 1969, séria A, č. 9) a Letellier v. Francúzsko (26. jún 1991, séria A, č. 207).

Podľa judikatúry ESLP pravdepodobnosť úteku z krajiny, v ktorej sa vedie konanie nemožno odhadnúť len na základe závažnosti obvinenia a to ani u osoby, ktorá je cudzincom a zdržuje sa na území konajúceho štátu bez povolenia, bez bydliska

a preukázateľných príjmov a na základe falošných osobných dokladov (Debboub alias Husseini Ali proti Francúzsku).

Aj keď tieto okolnosti odôvodňujú istú obavu z úteku, takéto nebezpečenstvo sa postupom času znižuje. Pravdepodobnosť úteku z krajiny odôvodňuje väzbu len po určitý čas (Neumeister proti Rakúsku) a súdne orgány sú povinné pri predlžovaní lehoty trvania väzby špecifikovať, prečo v konkrétnom prípade treba považovať toto nebezpečenstvo za primerane vysoké aj po uplynutí ďalšieho času, najmä ak ide o čas väzby presahujúci dva roky. Musia uviesť skutočnosti dokladajúce aktuálnu existenciu rizík vo vzťahu ku konkrétnemu páchatelovi, nielen skutočnosti rýdzo všeobecné, akou je fakt, že obvinený nemá bydlisko alebo ani legálny pobyt na území konajúceho štátu.“

Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že svoje rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti označenému uzneseniu krajského súdu, t. j. svoj názor o potrebe ďalšieho trvania väzby, oprel o nasledovné argumenty:

„Prvostupňový súd... Správne dospel k záveru, že stále trvajú dôvodné obavy z následkov, ktorým má zabrániť tzv. úteková väzba podľa § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por., pričom tieto obavy v súlade so zákonom vyvodil z konkrétnych skutočností, na ktoré poukazuje v odôvodnení rozhodnutia.

V osobe obžalovaného ide o cudzinca bez štátnej príslušnosti, u ktorého bola naposledy rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky odbor hraničnej a cudzineckej polície Žilina zo 6. mája 2005 predĺžená doba tolerovaného pobytu do 5. decembra 2005 (č. l. 835 vyšetrovacieho spisu), avšak s prihliadnutím na predchádzajúce konanie obžalovaného, ktoré je predmetom trestného stíhania (skutok pod bodom 2 obžaloby) je dôvodná obava, že prepustením na slobodu by mohlo ujsť alebo sa skrývať, aby sa vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu najmä preto, že nemá stále bydlisko.“

V súvislosti s citovaným považoval ústavný súd za potrebné uviesť, že obdobné argumenty použil pri zdôvodnení potreby ďalšieho trvania tzv. útekovej väzby aj krajský súd v odôvodnení označeného uznesenia, keď argumentoval nasledovne:

„Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu o vzatí obvineného S. T. do väzby na základe § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por. je zrejmé, že sa tak stalo preto, že existovali konkrétne

skutočnosti, obvinený je bez štátnej príslušnosti, povolenie na tolerovaný pobyt na území SR mu bol naposledy predĺžený do 10. 6. 2004, snažil sa vycestovať z územia Slovenskej republiky a pokúsil sa o nelegálne prekročenie hranice do Maďarskej republiky...

Krajský súd... dospel k záveru, že nedošlo k žiadnej zmene pokiaľ ide o konkrétne skutočnosti pre odôvodnenie obavy uvedenej v ustanovení § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por. a aj v tomto štádiu konania existuje reálne nebezpečenstvo, že v prípade prepustenia obžalovaného S. T. z väzby na slobodu obžalovaný ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu. Tejto obave nepochybne nasvedčuje skutočnosť, že obžalovaný je bez štátnej príslušnosti, na území Slovenska sa zdržiaval bez ďalšieho platného predĺženia tolerovaného pobytu, ktorý mu skončil 10. júna 2004, už v minulosti žiadal o priznanie postavenia utečenca na území Slovenskej republiky z dôvodu získania dokladu potrebného k jeho vycestovaniu zo SR, ktoré mu nebolo rozhodnutím Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky priznané a pokúšal sa na základe sfaľovaného cestovného pasu vycestovať z územia Slovenskej republiky, pričom bol zadržaný orgánmi polície.“

Pri posudzovaní druhého z hlavných sťažnostných dôvodov ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcom z čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne

neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Opierajúc sa o citované bolo úlohou ústavného súdu vyjadriť sa k tomu, či skutočnosť, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení obmedzil len na citovanú argumentáciu, možno považovať za dostatočné zdôvodnenie (a teda z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné) jeho zamietavého rozhodnutia, a či preto v tejto súvislosti (ne)došlo k porušeniu čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy aj v spojení s porušením čl. 12 ods. 2 ústavy a tiež k porušeniu čl. 14 dohovoru, a to aj (a hlavne) vzhľadom na to, že skutočnosť, že sťažovateľ je osobou bez štátnej príslušnosti, t. j. je v „inom postavení“ v zmysle čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru, z dôvodu ktorého nesmie byť diskriminovaný.

Ústavný súd po preskúmaní argumentácie právneho zástupcu sťažovateľa, ako aj ďalšej spisovej dokumentácie, osobitne napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, označeného uznesenia krajského súdu, ako aj predchádzajúcich rozhodnutí krajského súdu a okresného súdu týkajúcich sa väzby, resp. ďalšieho trvania väzby sťažovateľa zistil, že vo všetkých dotknutých rozhodnutiach všeobecné súdy za hlavný (aj keď nie jediný) dôvod väzby sťažovateľa považovali skutočnosť, že je bez štátnej príslušnosti, na území Slovenska sa zdržiaval bez ďalšieho platného predĺženia tolerovaného pobytu, ktorý mu skončil 10. júna 2004, a že sa snažil vycestovať z územia Slovenskej republiky a pokúsil sa o „nelegálne“ prekročenie hranice do Maďarskej republiky, pričom bol zadržaný orgánmi polície.

Ústavný súd na základe uvedeného zistenia konštatoval, že skutočnosť, že sťažovateľ je osobou bez štátnej príslušnosti, by nemohla byť vzhľadom na zákaz diskriminácie pre „iné postavenie“ vyplývajúci z čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru, ako aj na judikatúru ESĽP, ktorou argumentoval právny zástupca sťažovateľa, jediným dôvodom pre ďalšie trvanie jeho väzby.

V konkrétnych okolnostiach prípadu bola podľa názoru ústavného súdu, opierajúceho sa o citované časti odôvodnenia označeného uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu podstatná nielen skutočnosť, že sťažovateľ je osobou bez štátnej príslušnosti, ale aj to, že sa „snažil vycestovať z územia Slovenskej republiky a pokúsil sa o nelegálne prekročenie hranice do Maďarskej republiky, pričom bol zadržaný orgánmi polície“ (citácia z odôvodnenia označeného uznesenia krajského súdu).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd vzal na vedomie argumentáciu právneho zástupcu sťažovateľa o tom, že skutočnosť, či sa sťažovateľ skutočne pokúsil o „nelegálne“ prekročenie hranice a či sa v tejto súvislosti dopustil aj trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 Trestného zákona, z ktorého spáchania je (okrem iného) obžalovaný, nie je síce ešte preukázaná právoplatným rozhodnutím súdu, ale zdôraznil, že v danom prípade išlo o konkrétnu skutočnosť, ktorú mohol najvyšší súd legitímne brať na zreteľ pri svojom rozhodovaní. Navyše z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy aj ďalší dôvod trvania väzby, a to „predchádzajúce konanie obžalovaného, ktoré je predmetom trestného stíhania (skutok pod bodom 2 obžaloby)“, pričom zo spisovej dokumentácie vyplýva, že v bode 2 obžaloby bol sťažovateľ obžalovaný zo spáchania trestného činu nadržovania podľa § 166 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že napomáhal spoluobžalovanej S. M. pri odstránení stôp tela zavraždeného S. G. (spoluobžalovaná S. M. je obžalovaná z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona).

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola skutočnosť, že sťažovateľ je osobou bez štátnej príslušnosti jediným dôvodom zamietavého rozhodnutia najvyššieho súdu, a konštatoval, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je zjavne neodôvodnené, a je preto z ústavného hľadiska akceptovateľné. Preto návrhu sťažovateľa spočívajúcemu na tvrdení, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj k porušeniu čl. 14 dohovoru, ústavný súd nevyhovel.

2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005

Sťažovateľ namieta tiež porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, t. j. tvrdí, že najvyšší súd pristupoval k nemu vo svojom napadnutom uznesení ako vinnému, a to aj napriek tomu, že jeho vina nebola ešte preukázaná zákonným spôsobom, t. j. právoplatným rozhodnutím súdu (porušenie zásady prezumpcie nevinoty).

Popri už rozoberanej argumentácii právneho zástupcu sťažovateľa týkajúcej sa tvrdenia, že najvyšší súd pri svojom rozhodovaní bral do úvahy skutočnosť, že sa sťažovateľ pokúsil o „nelegálne“ prekročenie hranice a že sa v tejto súvislosti (s vysokou pravdepodobnosťou) dopustil aj trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 Trestného zákona, z ktorého spáchania je obžalovaný, hoci jeho vina nie je ešte preukázaná právoplatným rozhodnutím súdu (pozri argumentáciu k III/1/b), by mohla signalizovať porušenie zásady prezumpcie nevinoty, a teda porušenie práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru aj tá časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorej sa uvádza:

„Prvostupňový súd postupoval v súlade so stavom veci a zákonom, keď zistil, že obžalovaný je dôvodne trestne stíhaný za spáchanie skutkov a trestných činov, ktoré sa mu kladú za vinu v obžalobnom návrhu.“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj súvisiacej dokumentácie konštatoval, že aj keď formulácie použité v ňom nemožno považovať za optimálne, nemožno z nich a ani z ďalších okolností prípadu spoľahlivo vyvodiť záver, že najvyšší súd pristupoval k sťažovateľovi pri svojom rozhodovaní ako k vinnému, a preto nemohlo dôjsť ani k porušeniu jeho práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru. Na tomto základe ústavný súd nevyhovел sťažnosti sťažovateľa ani v časti namietajúcej porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

Sťažovateľ žiadal vo svojej sťažnosti aj zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005. Keďže v čase rozhodovania ústavného

súdu bol už sťažovateľ prepustený z výkonu väzby na slobodu, ústavný súd považoval rozhodnutie o tejto žiadosti za bezpredmetné, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

Ústavný súd sa zaoberal tiež žiadosťou sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade neprichádza priznanie primeraného finančného zadosťučinenia do úvahy, a to jednak preto, že už samotné vyslovenie porušenia základného práva, resp. slobody predstavuje primeranú satisfakciu pre sťažovateľa, ako aj preto, že sťažovateľovmu návrhu vyhovel len čiastočne v časti namietajúcej porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 102/2005 zo 7. decembra 2005, pričom dotknutý právny názor najvyššieho súdu zodpovedal jeho doterajšej judikatúre, hoci táto nebola v súlade s judikatúrou ESĽP. V danom prípade ide preto o nový prístup k veci z hľadiska všeobecných súdov sformulovaný na základe citovanej judikatúry ústavného súdu (obdobne pozri napr. III. ÚS 271/06).

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. M. V. v konaní pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa vyčíslil trovy právneho zastúpenia sumou 22 576 Sk (slovom dvadsaťdvatisícpäťstosedemdesiatšesť slovenských korún) spolu za tri úkony právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. a), c) a d) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom; štúdium spisu a spracovanie a podanie sťažnosti ústavnému súdu), pričom za prvý a tretí úkon požadoval zvýšenie základnej tarifnej odmeny na dvojnásobok vzhľadom na náročnosť týchto úkonov, ktoré vyžadovali znalosť cudzieho jazyka. Právny zástupca požadoval tiež úhradu poštovného a poplatkov za miestnu prepravu podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky, úhradu preukázaných cestovných výdavkov podľa § 16 ods. 4 citovanej vyhlášky v sume 3 316 Sk a tiež náhradu za stratu času súvisiaceho s cestou z Bratislavy do

Žiliny a späť za účelom štúdia dotknutého súdneho spisu podľa § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky v sume 2 730 Sk.

Trovy konania vyčíslené právnym zástupcom sťažovateľa neprekračovali sumu odmeny vyčíslenú podľa citovanej vyhlášky, a preto ústavný súd priznal úhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľovi v sume vyčíslenej jeho právnym zástupcom, t. j. v sume 22 576 Sk.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júla 2007